

L' APAT

UN CADA DISSAPTE

BIBLIOTECA PÚBLICA
PROVINCIAL
TARRAGONA

PREUS

Un número. 5 céntims. Un any de subscripció. . . 2'50 pessetas.
Deu números.. . . . 30 » Deu subscripcions anyals. 13 »

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

PLAT DEL DIA

Llevoretas.

Cada planta te la seva llevor.

La llevor de la societat es la familia y no es pas l'individu. La llevor ha de ser una cosa petita que no mes li falti grillar pera ser en petit la planta que 'ns ha de donar.

L'individu no grilla pas, mes la familia si, i tot sent petita es ya una petita societat. Las familias se agrupan en pobles y els pobles fan las societats políticas.

Quedem doncs en que la llevor de la societat es la familia. Si ho voleu dir en paraules que sonin fort podeu dir que la familia es la *célula orgánica evolutiva genésica* de la societat. Aquestes paraules tan extranyes volen dir *llevor*, com es llevor un gra de blat ó una aglá.

Les primeres families de la terra apilotades entorn la patriarcal autoritat de l'avi Adam formaren la primera societat política.

Els enemichs de la societat unes vegades exageran els drets del home deslligat, com si fos aquet, per un pacte, 'l fundador de la societat, altres vegades inflan el poder del Estat com si fos el creador del dret. El fundador de la societat es la familia i no pas s'es fun-

dada per cap pacte, sino per la ley natural.

Aixís mateix l'autor dels lligams entre 'ls membres de la societat no es pas l'Estat, es la naturalesa. Qui diu *naturallesa*, diu *Deu*.

Que l'Estat les emprengui contra els individus es tolerable; just cástic á la declaració dels drets del home es que l'Estat se'n fassi amo y senyor y 'ls trepitji á cada pas.

Mes quan l'Estat apunta contra la familia, es precis despertar l'instint de conservació.

L'Estat apunta contra la familia quan ab ses lleys de ensenyansa restreny el dret del pare á educar sos fills segons el recte instint natural que al pare y no al Estat ha donat la naturalesa.

L'Estat apunta contra la familia quan ab sos codichs vol cambiar sa natural constitució y ses usanzas, ó afluixar el vincle del matrimoni.

L'Estat apunta contra la familia quan per medi del notari ó del metje ó del mestre, que ell se vol triar, pretén influir en el seu esser mes íntim.

L'Estat apunta contra la familia quan tira sobre 'ls municipis que son un aplech de families agermanades.

La nació ó regió que millor guardi la familia 's farà seu el pervindre.

Quan l' Estat ens tiranisi ó ens empresoni ó ens arruini podem callar, mes quan ens capgiri la casa arrossegant pel fanch els drets del pare, constituintse en tutor de nostra muller y de nostres fills, ó falsificant lo sagrat vincle del matrimoni, ¡llamp de Deu! redresemnos contra la tirania per tots els medis, pacífichs ó revolucionaris, legals ó ilegals que no hi ha autoritat contra la paternitat, ni dret contra la naturalesa, ni Rey contra Deu.

J.

Els drets del home

Quan l' Ajuntament de París va resoldre que la «Declaració dels drets del home» s' posés en un quadro á totes las escolas municipals, un autor enginyós va preveure lo que podia succehir en el seüent dialec:

Mestre: Joanet, ja estich cansat de tan renyarte perque agafas moscas y 'ls tallas el cap ab el trempa plomas.

Ciudadá Joanet: Jo no m' oposo á que vosté també ho fassi. Els homes naixen y permaneixen lliures é iguals devant del dret. (Art. 1.er dels Drets del home.)

Mestre: Doncs tindré de pendre 't el trempaplomas.

Ciudadá Joanet: Essent la propietat un dret inviolable y sagrat, á ningú se le'n pot privar á no ser per pública necessitat legalment demostrada y precedint una justa indemnissació. (Art. 17.)

Mestre: Y la meva autoritat?

Ciudadá Joanet: Son drets del home la llibertat, la propietat, la seguretat y la resistència á la opresió. (Art. 2.) Yo doncs faig us del meu dret.

Mestre: No es cap opresió prohibir una diversió crudel.

Ciudadá Joanet: Ningú pot prohibir lo que no prohibeix la ley. (Art. 5.)

Mestre: Xiton!

Ciudadá Joanet: Tot ciudadá pot es-

criure, parlar é imprimir ab tota llibertat.

Mestre: Tindré doncs de castigarte.

Ciudadá Joanet: Aixis doncs la «Declaració dels drets del home» es una embusteria y veste un embustero.

Mestre: Aixó es un insult.

Ciudadá Joanet: No faix mes que exposar una opinió y segons l' article 10 de la *Declaració*, á ningú se li pot prohibir que expressi sas opinions.

CONGRÉS *de la llengua catalana*

Mentres el Consell d' Instrucció Pública de Madrid insulta á la llengua catalana, considerantla indigna d' esser parlada en la Universitat del territori catalá, s' está organisant un Congrés pera estudiarla científicament, depurarla de tot extrangerisme y posarla al nivell dels més conreuats idiomas.

A n' aquesta obra de cultura s' hi dedican, baix la direcció de mossen Antoni Alcover, un estol de literats y escriptors de totes las terras de llengua catalana.

La comissió técnica, composta dels senyors doctor Rubió y Lluch, Jaume Massó y Torrents y Joseph Pijoan, han rebut adhesions dels més eminents filòlechs europeus.

Han promés assistir y pendre part a las tasques del Congrés el doctor Bernat Schädell, professor de filologia románica de la Universitat de Halle (Alemania); el doctor Counzon, belga, professor també de filologia románica; l' eminent doctor Farinelli, de la Universitat d' Inspruk; l' entusiasta filólech parisiench M. Foulché del Bosc; el gran filólech colombiá en Rufi Joseph Cuervo y alguns altres que encara no publiquem per no poder assegurar per ara llur assistència personal.

S' han compromés a explanar temas en el Congrés el doctor Rubió y Lluch, catedràtic de Barcelona; don Joan Alcover, de Mallorca; don Jaume Massó y

Torrents, de Barcelona; don Gregori Artizá, de Capmany; don Joseph Mª Arleaga, de Barcelona; el Rnt P. Jaume Nonell; el Rd. Fr. Lluís Fullana, del col·legi franciscà d'Olinyen; don Albert Gili, de l'agrupació Ramon Llull; don Emili Vallés, de Barcelona; don J. Rigol, de Terrassa; don J. Jové y Verés, de l'Academia de Pedagogia Catalana; mossen Miquel Costa y Llobera, de Mallorca; el P. Casesnoves; don Miquel dels S. Oliver, de Mallorca, resident a Barcelona; don Joan Bardina, de l'Academia de Pedagogia; Rnt. P. Gabriel Palau; doctor Roch Ccabás, canonge de València; don Frederich Barceló, de l'Associació de Lectura Catalana; don Joaquím Casas-Carbó, de Barcelona; D. Joan Maragall, de Barcelona; don Joaquím Ruyra, de Blanes; don Enrrich Prat de la Riba, de Barcelona; don Joseph Pijoan, de Barcelona; l'Academia de Jurisprudencia de Barcelona; y el doctor Antuni Bartomeus, en representació de l'Academia y Laboratori de Ciencias Médicas de Barcelona.

(De *La Veu de Catalunya*.)

CACIQUISME RURAL

Lema: Mostretas epigramáticas.

Guanyadors del premi ofert per el periódich *La Tralla* en els «Jochs Florals» de *Gent Nova*.

—
Qué pregonau?

—Que al camí
ningú llensi escombraries
—Com só amich de Don Matías,
aixó no va pas per mí.

Perqué una xíndria prenía,
en Jep fou empresonat;
y en Manel que ab traydoria
se feu seva una heretat,
gosa 'l furt y es hoí oral.
En Manel, es servidor
del feudal de la encontrada
y en Jep, li negá 'l favor
de votar per regidor
á un pillo de sa remada.

S' anúncian eleccions
ab un govern lliberal:
lo tirá del poble, en Pons,
actúa de radical.
Mes, s' escau conservadora,
la pasterada que vé:
en Pons, sermona á tol' hora
del ordre que tan convé!

—Neguitejá es tontería,
contant ab mi Biató.

—Vindrà embarg al millor día,
Don Just, y ell te la rahó.

—Ab rahó ó sensa, confía
que t' absoldrán: mano jo.

Mánan los negres: llavors,
es l' adroguer lo qui escapsa,
rey d' empleyos y favors;
eixits los blanchs de la capsa;
lo forné es qui fa y desfá,
emperador de las massas.
Ells, s' enténen sota má,
y las lliuras... sempre escassas.

—No está permés lo jugar
y en aquell café no 's para.

—Es ben cert, y mes encara:
al batlle s' hi veu entrar.

—Com será aixó?

—Es ben entés:
lo cafeter, ab gran manya,
per eleccions ningú 'l guanya.
—Y á brata de vots... comprés.

—Lo fet será demostrat:
ell cobarment l' agredí
y un cop lo lingué estassat
lo deixá mitj del camí;
aixís ho conta 'l vehinat.
—Donchs, tingas per ben segú
que no se 'l castigará,
perqué 'l cacich manará
que no lo declari ningú,
y tothóm arronsará.

—Vénen investigadors,
tanquém.

—Res de tancar dona.

—Tenim, esperits, licors...

—Don Pau, me deu molts favors
d' eleccions, y aixó 'ns abona.

Joan Ribas y Carreras.

(De *Gent Nova*.)

SETMANALS

Se ha mort á Madrid el Sr. Villaverde de una feridura. Era jove y semblava fort de salut, pero 's veu que la mort te molts enginys pera fer conquestas. Era 'l més tossut dels politichs, el més trevallador, el més autoritari y el mes monarquic. Després de las guerras darreras, fet ministre de Hisenda va salvar la hisenda del Estat escanyant la hisenda dels contribuyents. Ademes els catalans li debem un grapat de caricias. Deu l' hagi perdonat.

El Compte de Romanones, ministre de Agricultura, ha obtingut 13 milions de pesetas, que son uns quants xavos, pera curar els mals de algunas provincias andalusas; y vetaquí que l' amo de la bossa, l' Urzaiz, volía saber, el grandíssim tafaner, en què 's gastarian els quartos: el compte coix li va respondre que anes á saber á Salamanca, y vetaquí la crisis de la que n' ha surtit ministre de Hisenda un senyor que sab molt de fer dramas que 's diu Echegaray, antich republicá.

El dimecres se reuni á Barcelona la Federació Agrícola Catalana Balear pera veure que s' havia de fer contra las darreras lleys centralistas. Se nomená una comissió formada pels senyor Puig, Segarra, Fontrodona y Dachs pera que redactessin un document expressiu dels desitjos de la Federació. Se projectan diferents *meetings* locals, que deurán acabar per una *magna assamblea* á Barcelona.

El President del Institut de Sant Isidro n' Ignasi Girona al ser á Roma visitá al Papa Pius X obtenint de ell la benedicció pera tots els socis de la societat. Aquesta societat y son president han donat un bon exemple que desitjém sia imitat.

Del extranger farem avinent que á

Fransa el Congrés ha votat ya la separació de la Iglesia y l' Estat, á Russia segueixen á la ordre del dia els assassins de funcionaris de policia y també las deportacions á Siberia, al mar del Japó aquet está apoderantse de la isla Sakalina á compte del tractat de pau que 's prepara y á Inglaterra cada dia fan mes barcos de guerra.

L.

NOTICIAS LOCALS

—El diumenge 9 del present se celebrá en nostra Iglesia parroquial la festiual del Sagrat Cor digna companyona am esplendidesa de les de terminació de mes de María y Corpus. Els actes foren els que solen constituir semblants festes y en els tres oïrem la divina paraula de llavis del Dr. Mestres, catedràtic del Seminari de Barcelona. Terminá ab la Benedicció Papal que per especial privilegi del Sant Pare doná al poble el Sr. Rector en meritis d' haver concorregut á l' última pelegrinació á Terra Santa.

Mereix especial menció el coró del Apostolat que se doná á coneixer en el cant del trisagi, qual composició diu molt alt de les dots del Rvnt. Director d' abdós.

—Els lesionats en el accident del Café de la Plassa, segueixen molt millorats.

—El pont de sota l' Iglesia, de la carretera de pas de pilas toca á son terme. L' obra de fábrica está ja llesta, faltan solsament l' aplanament de terras.

—Segons noticias de Vendrell, sembla que un dels principals números de la Festa Major que dita població celebra los dias 25, 26, 27 y 28 del corrent, serà 'l concert que 'l aplaudit «Orfeó Vendrellench» donará el dia 27 á las 4 de la tarde en lo saló dels Jardins del Tívoli, qual concert executarà las mellors composicions de son esténs repertori.

IMP. RAMON GERMANS Y NEBOT.—VENDRELL.